



# Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006 – 2018.

## Aðalskipulagsbreyting

Afmörkun vatnsverndar og jarðhitaborun í Tálknafirði

---

### Greinargerð og umhverfisskýrsla



Drög 27. apríl 2012

Tálknafjarðarhreppur





## EFNISYFIRLIT

1. Samantekt .....	3
2. Inngangur .....	3
3. markmið .....	3
4. Breytingar á aðalskipulagi .....	4
5. Tengsl við aðrar áætlanir.....	9
6. Staðhættir og umhverfisaðstæður .....	9
7. Umhverfismat.....	10
7.1. Þættir áætlunar sem valdið geta áhrifum .....	10
7.2. Umhverfispættir sem líklegt er að verði fyrir verulegum áhrifum.....	10
7.3. Skilgreining á vægi áhrifa.....	11
7.4. Skilgreining, lýsing og mat á umhverfisáhrifum.....	11
7.4.1. Landslag og sjónræn áhrif.....	11
7.4.2. Áhrif á gróðurfar .....	11
7.4.3. Áhrif á fornleifar.....	12
7.4.4. Áhrif á landnotkun og samfélag.....	12
7.5. Umfjöllun um kosti .....	12
7.6. Niðurstaða mats.....	13
8. Matsferlið og samráð.....	14
Heimildir .....	15



## 1. SAMANTEKT

Í umhverfismati með breytingu á aðalskipulagi Tálknafjarðar voru metin umhverfisáhrif breytingarinnar vegna borunar fyrir jarðhita til þess að kanna þann möguleika að nýta þann jarðhita til reksturs hitaveitu í þéttbýlinu. Ekki voru settir fram aðrir valkostir en áhrifin borin saman við núllkost sem er óbreytt stefna sveitarfélagsins í hitaveitu skv. gildandi aðalskipulagi.

Horft var til eftirfarandi þátta vegna mats á umhverfisáhrifum breytingarinnar: Landslag og sjónræn áhrif, áhrif á gróður, fornleifar og landnotkun og samfélag.

Aðalskipulagsbreytingin mun hafa óveruleg áhrif á flesta umhverfisþætti sem metnir voru. Jákvæð áhrif breytingarinnar eru á samfélag vegna bættra lífsgæða sem fylgja í kjölfar hitaveitu. Þar sem ekki er um veruleg umhverfisáhrif að ræða er ekki gert ráð fyrir sérstakri vöktun umhverfisþátta umfram venjubundið eftirlit á framkvæmda- og rekstrartíma.

## 2. INNGANGUR

Tálknafjarðarhreppur vinnur nú að breytingu á Aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 og er sú breyting í fimm liðum. Í fyrsta lagi breyting á köflum um iðnaðarsvæði en um er að ræða breytingu vegna fyrirhugaðar heitavatnsborholu í Sveinseyrarhlíð, stækkun iðnaðarsvæða 12 og 13 innan þéttbýlisins og ný iðnaðarsvæði í Sveinseyrarhlíð fyrir litlar fóðurstöðvar fyrir laxeldi. Í öðru lagi afmörkun nýs vatnsverndarsvæðis í landi Sveinseyrar. Í þriðja lagi færsla á frístundabyggðasvæði F2 samfara afmörkun vatnsverndarsvæðis í landi Sveinseyrar. Í fjórða lagi nýtt opið svæði til sérstakra nota, einnig í landi Sveinseyrar og að lokum hitaveitulögn sem liggja mun frá borholu til þéttbýlisins í Tálknafirði.

Aðalskipulagsbreytingin fellur undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Í 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum eru taldar upp þær framkvæmdir sem kunna að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og metið er í hverju tilviki hvort háðar skuli mati á umhverfisáhrifum. Samkvæmt 2 grein, lið ii, í öðrum viðauka skal tilkynna til umfjöllunar um matskyldu borun eftir jarðhita á lágheatasvæðum þar sem ölkeldur, laugar eða hverir eru á yfirborði eða í næsta nágrenni.

Afmörkun vatnsverndarsvæðis fyrir fyrirhugaðar kaldavatnsborholur, né aðrir liðir breytingarinnar falla ekki undir lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006 þar sem nýta á aðeins það vatn sem rennur upp úr holunum í dag.

Unnin hefur verið tilkynning til Skipulagsstofnunar sem mun úrskurða hvort fyrirhuguð framkvæmd við heitavatnsborholu sem tillagan tekur til sé umhverfismatsskyld eður ei. Í ákvörðun Skipulagsstofnunar frá 27. júlí 2011 komst Skipulagsstofnun að þeirri niðurstöðu að fyrirhuguð framkvæmd væri ekki matsskyld.

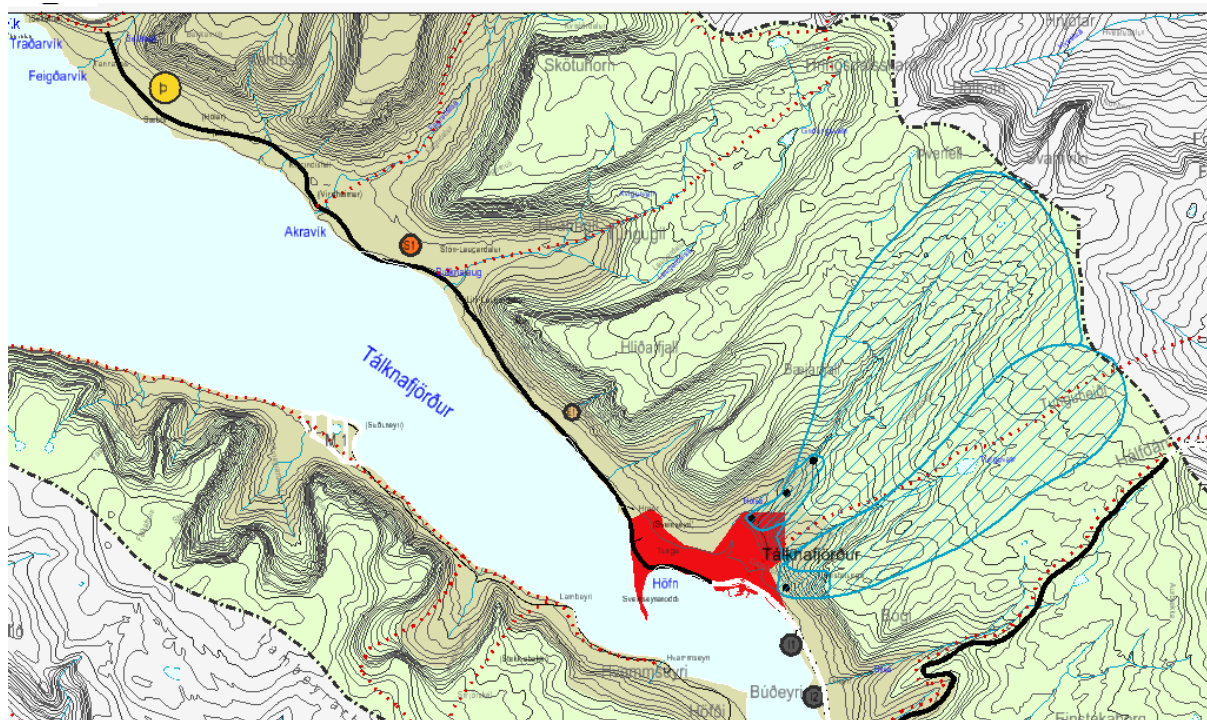
## 3. MARKMIÐ

Tilgangur fyrirhugaðra breytinga á aðalskipulagi er annars vegar að afla íbúum í Tálknafirði nægilegs heits vatns vegna takmarkaðs magns úr núverandi borholum í Sveinseyrarhlíð og að nýta það vatn sem kemur frá fyrirhugaðri borun fyrir til reksturs hitaveitu fyrir þorpið á Tálknafirði. Hins vegar er tilgangur að afmarka vatnsverndarsvæði umhverfis skilgreind brunnsvæði í landi Sveinseyrar til tryggja gæði vatns á svæðinu.



Greinargerð og umhverfisskýrslan er unnin af Landmótun sf. í samráði við byggingar- og umhverfisnefnd Tálknafjarðar.

## 4. BREYTINGAR Á AÐALSKIPULAGI



Mynd 4-1. Yfirlitsmynd sem sýnir fyrirhugað breytingarsvæði innan Tálknafjarðarhrepps.

### Breyting 1

Gerð er breyting á kafla 2.3.3 og kafla 3.6 um iðnaðarsvæði þar sem bætt verður við umfjöllun um borholu í Sveinseyrarhlíð og umfjöllun um fóðurstöðvar norðan borholunnar. Einnig kafla 3.6 vegna lóðarstækkunar fyrir gámaöll og laust iðnaðarsvæði I2 og I3 en svæðin stækka um 0,1 ha til norðurs.

*Gildandi aðalskipulag tafla í kafla 2.3.3.*

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
I1	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri
I2	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri.
I3	Fiskeldi	Fiskeldi í botni Tálknafjarðar.	Hjallatún

*Tillaga að breytingu að töflu í kafla 2.3.3.*

Nr.	Heiti	Lýsing	Jörð
I1	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri
I2	Porskeldi	Porskeldi staðsett við Gileyri á Tálknafirði.	Gileyri.
I3	Fiskeldi	Fiskeldi í botni Tálknafjarðar.	Hjallatún
I4	Borhola	Borhola fyrir heitt vatn. Stærð svæðis 2 ha.	Litli-Laugardalur



<b>I5</b>	<b>Fiskeldi</b>	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2100 m <sup>2</sup> .	Litli-Laugardalur
<b>I6</b>	<b>Fiskeldi</b>	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 2000 m <sup>2</sup> .	Litli-Laugardalur
<b>I7</b>	<b>Fiskeldi</b>	Um er að ræða fódurstöð fyrir laxeldi þar sem staðsett verður fódursíló og starfsmannaaðstaða. Stærð svæðis 4000 m <sup>2</sup> .	Stóri-Laugardalur

### Gildandi aðalskipulag tafla í kafla 3.6.

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
11	<b>Iðnaðarsvæði</b>	Stærð svæðis 1,1 ha. Laus iðnaðarlóð
12	<b>Gámavöllur</b>	Stærð svæðis 0,2 ha.
13	<b>Iðnaðarhúsnæði</b>	Stærð svæðis 0,2 ha.
14	<b>Iðnaðarsvæði</b>	Stærð svæðis 0,3 ha. (Óbyggt)
15	<b>Endurvinnsla</b>	Stærð svæðis 0,1 ha.
16	<b>Hjallar</b>	Stærð svæðis 0,1 ha.
17	<b>Sorpbrennsla</b>	Stærð svæðis 0,3 ha.

### Tillaga að breytingu að töflu í kafla 3.6.

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
11	<b>Iðnaðarsvæði</b>	Stærð svæðis 1,1 ha. Laus iðnaðarlóð
12	<b>Gámavöllur</b>	Stærð svæðis 0,3 ha.
13	<b>Iðnaðarhúsnæði</b>	Stærð svæðis 0,3 ha.
14	<b>Iðnaðarsvæði</b>	Stærð svæðis 0,3 ha. (Óbyggt)
15	<b>Endurvinnsla</b>	Stærð svæðis 0,1 ha.
16	<b>Hjallar</b>	Stærð svæðis 0,1 ha.
17	<b>Sorpbrennsla</b>	Stærð svæðis 0,3 ha.

## Breyting 2

Gerð er breyting á kafla 2.4.3 um verndarsvæði vegna neysluvatns þar sem bætt verður við umfjöllun um brunn-, grann- og fjarsvæði vatnsverndar. Eftirfarandi texta verður bætt við í umfjöllun um verndarsvæði vegna neysluvatns.

*„Afmarkað er vatnsverndarsvæði í kringum 19 borholur fyrir kalt vatn í landi Sveinseyrar.*

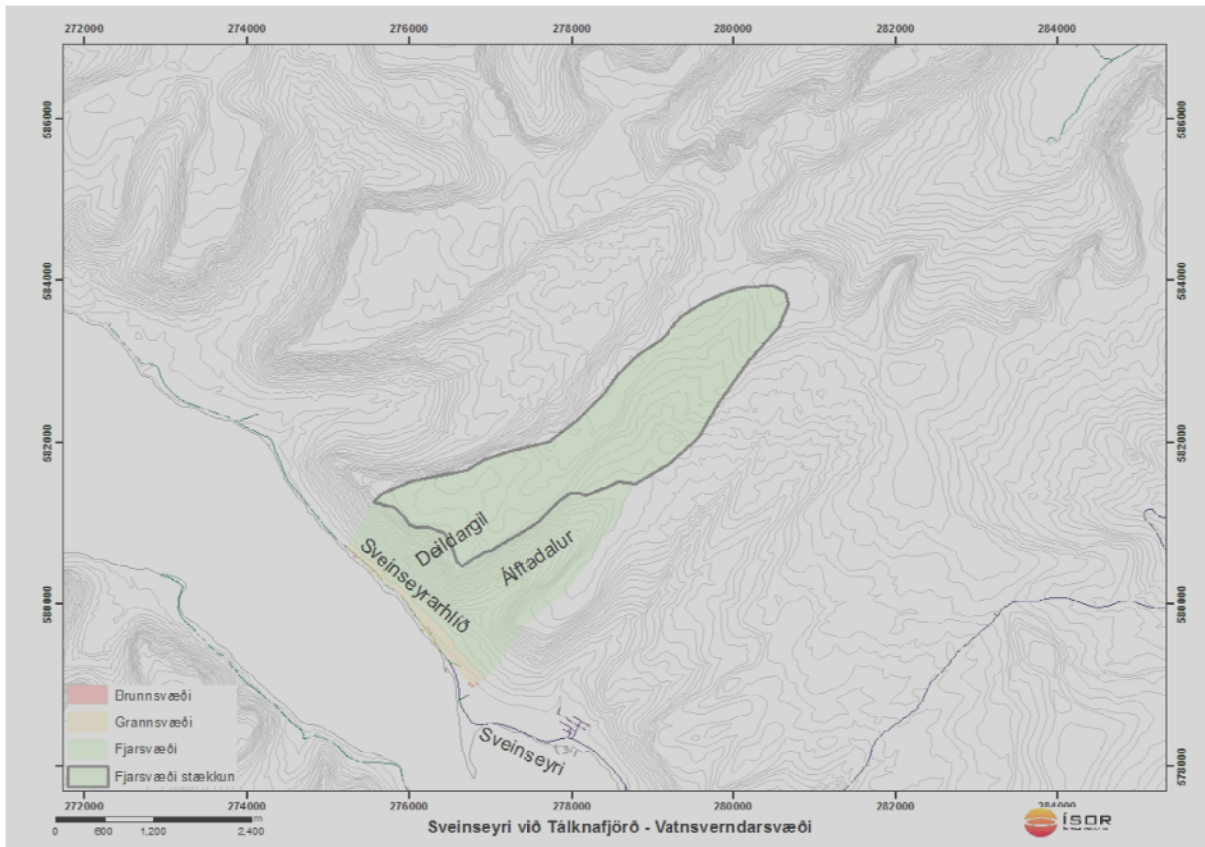
**Brunnsvæði.** *Brunnsvæðisvernd nær um 5 m umhverfis hverja holu. Miðað við núverandi landnotkun er ekki talin knýjandi nauðsyn að girða svæðin af.*

**Grannsvæði.** *Hér er grannsvæði í stórum dráttum skilgreint með sama hætti og gert var umhverfis neysluvatnsholu við Þjóðveginn innan við Þorpið (Halldór G. Pétursson, 1998). Verndarákvæðin á grannsvæðinu þurfa ekki að vera strangari en fram kemur í reglugerð*



vegna hagstæðra skilyrða og svæðið þar ekki að vera ýkja stórt. Hér er hins vegar um 20 holur að ræða á tiltölulega litlu svæði. Grannsvæði hverrar um sig er því steipt saman, svo úr verður samfelld grannsvæði. Það fylgir brunnsvæði hverrar holu sjávarmegin og fjallsmeigin fylgir það 40 m hæðarlínu. Þjóðvegurinn er innan grannsvæðismarka..

**Fjarsvæði.** Um er að ræða vatnasvæði vatnsbólanna (borholnanna) sem liggur utan grannsvæðisverndar. Reiknað er með að rennsli að borholunum við Sveinseyri og undir Sveinsyrarhlíð sé úr norðri eða norðaustri. Fjarsvæðisvernd hefur sjaldnast veruleg áhrif á aðra landnotkun og á það ef til vill ekki síst við hér, þar sem um djúpt að komið þrýstivatn er að ræða. Mörk fjarsvæðis fylgja vatnaskilum á yfirborði.



Mynd 4-2. Afmörkun vatnsverndarsvæðis í landi Sveinseyrar (Heimild: ÍSOR 2011. Þórólfur H. Hafstað og Gunnlaugur M. Einarsson)

### Breyting 3

Samhliða nýrri afmörkun á vatnsverndarsvæði þá er gert ráð fyrir færslu á frístundabygg F2 og er það fært suður fyrir bæinn Sveinseyri og út fyrir grannsvæði vatnsverndar. Stærð svæðis verður 1 ha í stað 2 ha.

*Gildandi aðalskipulag*

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
F1	Svæði milli Hólsár og skólasvæðis	9 ha svæði fyrir um 17 sumarhús þar af 5 lóðir fyrir smáhýsi, eina þjónustulóð/hótel, leiksvæði, kirkju og kirkjugarð. Deiliskipulag var samþykkt af sveitarstjórn þann 19.04.2005
F2	Sveinseyri	2 ha svæði í landi Sveinseyrar þar sem gert er ráð fyrir 4-6 sumarhúsum. Svæðið er í heild sinni 2 ha.



### Tillaga að breytingu

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
F1	Svæði milli Hólsár og skólasvæðis	9 ha svæði fyrir um 17 sumarhús þar af 5 lóðir fyrir smáhýsi, eina þjónustulóð/hótel, leiksvæði, kirkju og kirkjugarð. Deiliskipulag var samþykkt af sveitarstjórn þann 19.04.2005
F2	Sveinseyri	Svæði í landi Sveinseyrar þar sem gert er ráð fyrir 4-6 sumarhúsum. Svæðið er í heild sinni 1 ha.

### Breyting 4

Gerð er breyting á kafla 3.9 um opin svæði til sérstakra nota. Gert er ráð fyrir opnu svæði til sérstakra nota í landi Sveinseyrar. Um er að ræða 3 ha svæði í tengslum við frístundabyggðina. Opið svæði til sérstakra nota nr. Ú7 minnkar um 0,1 ha vegna stækkunar iðnaðarsvæða I2 og I3 og verður 1,5 ha í stað 1,6.

### Gildandi aðalskipulag

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
Ú1	Skógræktarsvæði	Skógræktarsvæði sem er nýtt sem útivistarsvæði í miklum mæli. Stærð svæðis 4,8 ha.
Ú2	Fjölnota grasflöt	Fjölnota grasflöt vestan tjaldsvæðis og félagsheimilis. Stærð svæðis 2,2 ha.
Ú3	Íþróttasvæði	Knattspyrnuvöllur og önnur aðstaða til íþróttaiðkunar. Stærð svæðis 2,3 ha.
Ú4	Útivistarsvæði	Almennt útivistarsvæði. Stærð svæðis 2,8 ha.
Ú5	Leikvöllur	Leikvöllur við fyrirhugað hótel og þjónustuhús vestan kirkjunnar. Stærð svæðis 0,08 ha.
Ú6	Kirkjugarður	Kirkjugarður norðan kirkjunnar. Stærð svæðis 0,4 ha.
Ú7	Sparkvöllur	Gervigrasvöllur. Stærð svæðis 1,6 ha.
Ú8	Skíðabrekka	Skíðasvæði Tálknfirðinga með einni lyftu. Stærð svæðis 36 ha.
Ú9	Almenningsgarður	Almenningsgarður innan þéttbýlis. Stærð svæðis 0,6 ha.
Ú10	Leikvöllur	Almennur leikvöllur innan þéttbýlis. Stærð svæðis 0,1 ha.

### Tillaga að breytingu

Nr.	Heiti svæðis	Lýsing
Ú1	Skógræktarsvæði	Skógræktarsvæði sem er nýtt sem útivistarsvæði í miklum mæli. Stærð svæðis 4,8 ha.
Ú2	Fjölnota grasflöt	Fjölnota grasflöt vestan tjaldsvæðis og félagsheimilis. Stærð svæðis 2,2 ha.
Ú3	Íþróttasvæði	Knattspyrnuvöllur og önnur aðstaða til íþróttaiðkunar. Stærð svæðis 2,3 ha.
Ú4	Útivistarsvæði	Almennt útivistarsvæði. Stærð svæðis 2,8 ha.
Ú5	Leikvöllur	Leikvöllur við fyrirhugað hótel og þjónustuhús vestan kirkjunnar. Stærð svæðis 0,08 ha.
Ú6	Kirkjugarður	Kirkjugarður norðan kirkjunnar. Stærð svæðis 0,4 ha.



Ú7	<b>Sparkvöllur</b>	Gervigrasvöllur. Stærð svæðis 1,5 ha.
Ú8	<b>Skíðabrekka</b>	Skíðasvæði Tálknfirðinga með einni lyftu. Stærð svæðis 36 ha.
Ú9	<b>Almenningsgarður</b>	Almenningsgarður innan þéttbýlis. Stærð svæðis 0,6 ha.
Ú10	<b>Leikvöllur</b>	Almennur leikvöllur innan þéttbýlis. Stærð svæðis 0,1 ha.
U11	<b>Útivistarsvæði</b>	Útivistarsvæði í tengslum við frístundabyggð í landi Sveinseyrar. Stærð svæðis 3 ha.

## Breyting 5

Gerð verður breyting á köflum 2.5.4 og 3.13.1 um hitaveitu. Eftirfarandi texti verður bætt við áður nefnda kafla.

„Frá borholu í Sveinseyrarhlíð verður lögð hitaveitulögn meðfram núverandi lögn að kaптúni í Tálknafirði. Um er að ræða rúmlega 4 km langa lögn sem liggja mun að mestu leyti meðfram eldri lögn sem síðan mun fylgja Tálknafjarðarvegi inn í þéttbýlið til þess að minnka rask.“



Mynd 4-3. Mynd sem sýnir legu fyrirhugaðar lagnar að sundlaugarsvæði en þaðan mun lögnin tengjast veitukerfi um kaптúnið. Hönnun á því liggur ekki fyrir en ráðgert er að tengja fyrst sundlaug, grunnskóla og íþróttahús.





## 5. TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Framkvæmdasvæðið er innan Tálknafjarðarhrepps en í gildi er Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 sem staðfest var 15. desember 2006. Svæðið er að öllu leyti innan svæðis sem skilgreint er sem landbúnaðarsvæði (sjá kafla 2.3.7).

*“Megin landnotkun á undirlendi Tálknafjarðarhrepps er landbúnaður, þar sem fram fer m.a. skógrækt. Landbúnaður sem felur í sér dýrahald er enginn, fyrir utan frístundalandbúnað í Tálknafjarðarhreppi.”.*

## 6. STAÐHÆTTIR OG UMHVERFISAÐSTÆÐUR

Framkvæmdasvæðið er um 2 ha en afmörkunin er sýnd á mynd 1.1. og nær frá núverandi borholu LL-02 niður fyrir þjóðveginn að sjó. Við borholu LL-02 er lítil baðþró ásamt búningsaðstöðu.

Landslagið er aflíðandi graslendi og borholan er staðsett á bakka neðan við þjóðveg og suður af holunni er 15 metra hár sjávarbakki. Gróðurfar einkennist af graslendi en ofan vegar eru móar og mýrardrög (sjá mynd 4.1).

Ekki eru heimildir um minjar á svæðinu.

Vegurinn í Sellátradal er nokkuð vinsæl útivistarleið og liggja gönguleiðir frá honum upp til fjalla. Framkvæmdasvæðið sjálft er innan svæðis sem skilgreint er í gildandi aðalskipulagi sem landbúnaðarsvæði.



Mynd 6-1. Fyrirhugað borsvæði fyrir heitt vatn er innan rauða hringsins. Um er að ræða raskað graslendi.



## 7. UMHVERFISMAT

Mat á umhverfisáhrifum byggist á þremur meginþáttum, sem eru:

- Viðmið í lögum og reglugerðum, stefnumótun stjórnvalda og skuldbindingar á alþjóðavísu.
- Greining sérfræðinga á einkennum og vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti innan áhrifasvæðisins.
- Umsagnir og athugasemdir lögboðinna umsagnaraðila, hagsmunaaðila og almennings.

Við mat á umhverfisáhrifum er unnið eftir lögum um umhverfismat áætlana nr. 105/2006. Einnig er stuðst við leiðbeiningar Skipulagsstofnunar, annars vegar um umhverfismat áætlana og hins vegar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa. Við mat á vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti er stuðst við tiltekin viðmið, s.s. stefnumörkun stjórnvalda, alþjóðsamninga, lög og reglugerðir.

### 7.1. ÞÆTTIR ÁÆTLUNAR SEM VALDIÐ GETA ÁHRIFUM

Um er að ræða umfangslitlar framkvæmdir og taka til mjög afmarkaðs svæðis og eru umhverfisáhrif að mati framkvæmdaraðila talin vera óveruleg. Helstu umhverfisáhrifin verði á framkvæmdatíma, að mestu sjónræn og að loknum frágangi muni mannvirkin sem reisa þarf breyta ásýnd svæðisins þar sem ekki voru áður byggingar neðan vegar. Ef borholan reynist vel þarf einnig að leggja heitavatnslögn til Tálknafjarðar sem liggja myndi samsíða veginum.

### 7.2. UMHVERFISÞÆTTIR SEM LÍKLEGT ER AÐ VERÐI FYRIR VERULEGUM ÁHRIFUM

Umhverfisáhrif, sem fyrirliggjandi áætlun um breytingar á aðalskipulagi er helst talin geta haft í för með sér, eru eftirtalin, og er fjallað nánar um hvern áhrifaþátt fyrir sig aftar í skýrslunni :

- Landslag og sjónræn áhrif
- Gróðurfar
- Fornleifar
- Landnotkun og samfélag



### 7.3. SKILGREINING Á VÆGI ÁHRIFA

Við matið er notast við þá skilgreiningu á vægi áhrifa sem fram kemur í töflu hér að neðan.

Vægi áhrifa	Tákn	Skýring
Jákvæð	+	Jákvæð áhrif á umhverfisþátt
Óveruleg	0	Óveruleg áhrif á umhverfisþátt
Neikvæð	-	Neikvæð áhrif á umhverfisþátt
Áhrif óljós	?	Óljós áhrif á umhverfisþátt

Tafla 7-1. Skilgreining á vægi áhrifa við umhverfismat aðalskipulagsbreytingarinnar

### 7.4. SKILGREINING, LÝSING OG MAT Á UMhverfisÁHRIFUM

#### 7.4.1. LANDSLAG OG SJÓNRAEN ÁHRIF

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á landslag og sjónræna þætti eru:

- Sérstaða/fágæti landslags út frá viðmiðum í 37. gr. laga um náttúruvernd og verndargildi skv. náttúruminjaskrá.
- Megineinkenni landslags, s.s. ósnortið/ náttúrulegt yfirbragð landslags, form, litauðgi, fjölbreytni og landslagsheildir.

Borun eftir heitu vatni mun hafa áhrif á ásýnd svæðisins þar sem um er að ræða 15x40 m stóran borteig sem liggja mun frá vegi niður á bakkabrúnir sem mun skera sig úr umhverfinu og þar með talið hafa áhrif á landslag svæðisins. Ný lögn sem leggja þyrfti myndi liggja meðfram núverandi heitavatnslögn sem liggur rétt ofan vegar og mun því rask af hennar völdum vera takmarkað.

Á heildina litið mun breyting á aðalskipulagi Tálknafjarðar hafa óveruleg sjónræn áhrif og áhrif á landslag verða óveruleg.

#### 7.4.2. ÁHRIF Á GRÓÐURFAR

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á umhverfisáhrifum á gróður eru:

- Válisti Náttúrufræðistofnunar Íslands fyrir plöntur.
- Listi yfir friðlýstar plöntur.
- Sjaldgæfar plöntur og sérstæði plantna á landsvísu.
- 37 gr. laga um náttúruvernd.  
Skv. greininni njóta m.a. mýrar og flóar, 3 ha að stærð eða stærri, sérstakrar verndar og skal forðast röskun þeirra eins og kostur er.
- Velferð til framtíðar, Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020.  
“Viðhaldið verði fjölbreytileika tegunda og vistgerða. Forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur vistkerfi Íslands.”

Áhrif á gróður er takmarkað en við borteiginn en um er að ræða raskað graslendi. Mjög lítið rask verður við borunina og það svæði sem fer undir borteig er svæði sem sléttað hefur



verið við vegagerð. Graslendi sem þetta er mjög einkennandi fyrir svæðið og ekki er vitað um neinar plöntur á valista innan framkvæmdasvæðisins.

Á heildina litið mun aðalskipulagsbreytingin hafa óveruleg staðbundin áhrif á gróðurfar.

#### 7.4.3. ÁHRIF Á FORNLEIFAR

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á fornleifar eru:

- Skráðar friðlýstar fornleifar skv. Þjóðminjalögum nr. 107/2001.
- Aðrar fornleifar (minjar 100 ára og eldri, s.s. byggðaleifar, haugar, greftrunarstaðir o.s.frv.) skv. 9 gr. Þjóðminjalaga nr. 107/2001.
- Verndaráætlun Breiðafjarðar, sjá markmið um Tryggja varðveislu menningarminja, svo sem mannvistarleifa, örnefna og minja er tengjast atvinnulífi.
- Fornleifaathugun Fornleifaverndar ríkisins vegna tilkynningar Tálknafjarðarhrepps um fyrirhugaða framkvæmd vegna heitavatsborholu og hitaveitulagnar.

Gert er ráð fyrir að framkvæmdin muni ekki hafa áhrif á fornleifar á svæðinu. Ef í ljós koma óþekktar fornleifar á borsvæðinu á framkvæmdatíma sbr. 13. gr. Þjóðminjalaga nr. 107/2000, mun Tálknafjarðarhreppur hafa samráð við Minjavörð Vestfjarða um aðgerðir. Fornleifavernd ríkisins framkvæmdi athugun á fornleifum á svæðinu í tengslum við framkvæmdir við heitavatnholu og hitaveitulagnar sumarið 2011. Við þá skoðun komu engar fornleifar í ljós.

#### 7.4.4. ÁHRIF Á LANDNOTKUN OG SAMFÉLAG

Viðmið sem lögð eru til grundvallar við mat á áhrifum á landnotkun, samfélag og öryggismál eru:

- Skipulags- og byggingarlög nr. 123/2010 m.s.br.
- Aðalskipulag Tálknafjarðar 2006-2018.

Í skipulags- og byggingarlögum segir að tilgangur þeirra sé m.a. að „*stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja varðveislu náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi*“.

Í gildandi aðalskipulagi Tálknafjarðar er landnotkun á svæðinu sem borað verður fyrir jarðhita og þar sem lögnin mun fara um skilgreind sem landbúnaðarsvæði en samhliða er verið að breyta svæðinu í grannsvæði vatnsverndar.

Skipulagsbreytingin hefur jákvæð áhrif á samfélag þar sem hún stuðlar að bættum lífsgæðum á svæðinu með tilkomu hitaveitu. Breytingin mun ekki hafa áhrif á aðra landnotkun á svæðinu t.a.m. landbúnað sem er engin á svæðinu eða vatnsvernd þar sem um mjög umfangslitla framkvæmd er að ræða enda verður þess gætt að hitaveitulögn og framkvæmdir vegna hennar raski vatnsbólum.

### 7.5. UMFJÖLLUN UM KOSTI

Í umhverfisskýrslu þessari hefur verið fjallað um einn valkost, þ.e. lagningu hitaveitulagnar frá borholu í Sveinseyrarhlíð og lagningu hitaveitulagnar meðfram núverandi að hluta en að öllu leyti meðfram Tálknafjarðarvegi og inn í kaupún. Byggingar- og umhverfisnefnd Tálknafjarðar vann að tillögu um staðsetningu áætlaðra mannvirkja og legu hitaveitulagnarinnar.



Annar valkostur er núllkostur, þ.e. ekki kemur til breytingar á skipulagsáætlun. Gera má ráð fyrir að engin breyting muni hafa neikvæð áhrif á samfélag þar sem það felur í sér að takmarkað framboð heitavatns í sveitarfélaginu. Núllkostur mun ekki hafa teljandi áhrif á aðra umhverfisþætti sem lagðir voru til grundvallar matinu. Framkvæmdin sem slík er þó í samræmi við stefnu sveitarfélagsins um hitaveitu þar sem stefnt er að því að sem stærstu hluti byggðar í Tálknafjarðarhreppi njóti hitaveitu.

#### 7.6. NIÐURSTAÐA MATS

Fram kemur í skýrslunni að horft var sérstaklega til eftirtalinnna þátta hvað varðar umhverfisáhrif: Landslags og sjónrænna áhrifa, , áhrifa á gróðurfar, áhrifa á fornleifar og áhrifa á landnotkun og samfélag.

Í töflu hér á eftir er samantekt á áhrifum aðalskipulagsbreytingarinnar á einstaka umhverfisþætti að teknu tilliti til viðmiða og einkenna áhrifa. Í töflunni kemur fram að aðalskipulagsbreytingin mun hafa óveruleg áhrif á flesta umhverfisþætti sem metnir voru. Jákvæð áhrif breytingarinnar eru á samfélag vegna bættra lífsgæða sem fylgja í kjölfar hitaveitu.. Þar sem ekki er um veruleg umhverfisáhrif að ræða er ekki gert ráð fyrir sérstakri vöktun umhverfisþátta umfram venjubundið eftirlit á framkvæmda- og rekstrartíma.

Umhverfisþáttur	Vægi áhrifa
Sjónræn áhrif	0
Landslag	0
Áhrif á gróðurfar	0
Áhrif á fornleifar	0
Áhrif á landnotkun og samfélag	+



## 8. MATSFERLIÐ OG SAMRÁÐ

Samráð var haft við Skipulagsstofnun aðrar stofnanir sem hafa sérþekkingu á viðfangsefnum skipulagsins vegna lýsingar á skipulagsverkefni og um umfang og áherslur umhverfismats aðalskipulagsbreytingar, eins og lög um umhverfismat áætlana gera ráð fyrir.

Leitað hefur verið umsagnar eftirfarandi stofnana um lýsingu verkefnisins:

Helbrigðiseftirlit Vestfjarða því afla þarf leyfis Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða til tímabundins atvinnurekstrar, t.d. fyrir vinnubúðum og verkstæðisaðstöðu, sbr. reglugerð nr. 785/1999 um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.

Umhverfisstofnun sbr. lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006.

Fornleifaverndar ríkisins ef nauðsynlegt reynist að raska fornminjum, sbr. 14. gr. Þjóðminjalaga nr. 107/2001.

Orkubú Vestfjarða sem hlutaðeigandi í framkvæmd vegna hitaveitu.

Íslenskar Orkurannsóknir sem gert hefur úttekt á jarðhita á svæðinu og fyrir liggur greinargerð dags. 21. mars 2009.

Orkustofnun var send tillagan til umsagnar varðandi afmörkun vatnsverndarsvæðis.

Skipulagslýsing var samþykkt af hreppsnefnd 15 júní. Skipulagslýsing var á heimasíðu, með dreifibréfi í hvert hús á Tálknafirði og hengt upp í verslun, banka og íþróttamiðstöð. Skipulagslýsingin var send Skipulagsstofnun til umsagnar. Tillagan verður síðan kynnt á opnum íbúafundi. Eftir íbúafund og afgreiðslu hreppsnefndar verður tillagan auglýst og gefst þá íbúum tækifæri að koma með skriflegar athugasemdir sem sveitarfélagið ber að svara.

## 9. SAMANTEKT SKV. 9. GR. LAGA NR. 105/2006

Kafli verður skrifaður eftir auglýsingu.

## HEIMILDIR

1. Aðalskipulag Tálknafjarðar 2006-2018.
2. Daði Þorbjörnsson og Þórólfur Hafstað. Sveinseyri við Tálknafjörð-Efnasamsetning vatns. ISOR 2010.
3. Daði Þorbjörnsson og Gunnlaugur M. Einarsson. Sveinseyri í Tálknafirði-tillaga um vatnsverndarsvæði. ÍSOR 2011
4. Haukur Jóhannesson. Jarðhitaleit í Tálknafirði 2008. ÍSOR 2009.
5. Haukur Jóhannesson. Hugsanleg staðsetning borholu. ÍSOR 2009.
6. Lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana.
7. Lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.
8. Lög nr. 107/2001, Þjóðminjalög.
9. Lög nr. 44/1999 um náttúruvernd.
10. Lög nr. 64/1994 um vernd friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum.
11. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Plöntur. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
12. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 1. Plöntur. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
13. Náttúrufræðistofnun Íslands 1996. Válisti 2. Fuglar. Náttúrufræðistofnun Íslands. Reykjavík.
14. Náttúruverndarráð 1996. Náttúruminjaskrá 7. útgáfa. Náttúruverndarráð. Reykjavík.
15. Reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn.
16. Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.
17. Reglugerð nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns.
18. Skipulagslög nr. 123/2010.
19. Skipulagsstofnun 2005. Leiðbeiningar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa.
20. Skipulagsstofnun 2007. Leiðbeiningar um umhverfismat áætlana.